No. 1005.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1850.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 8 AUGUSTUS.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden ƒ 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 7 Augustus.

Bijzonderheden over de protestantsche maatschappij tot bevordering van Welstand voornamelijk onder landlieden.

(Vervolg van ons N°. van gisteren.)

Het *doel* der maatschappij is, *volgens haar Reglement*, »Art. 1. Protestantsche huisgezinnen te ondersteunen, en langs dien weg kleine protestantsche gemeenten in stand te houden, en derzelver *welstand* te bevorderen." Art. 2. Dit doel tracht zij te bereiken »door geschikte en brave Protestanten, die in bekrompene omstandigheden verkeeren, tot een vast bestaan te helpen, hun tot dat einde huizen en landerijen voor een lagen prijs te verhuren, en inzonderheid hen, bij genoegzame bekwaamheid en geschiktheid, behulpzaam te zijn tot de uitoefening van den landbouw."

Of de maatschappij zich nog een *ander* doel voorstelt dan in haar reglement is uitgedrukt, zullen wij aanstonds onderzoeken; wij stellen vooraf de vraag: of haar doel zooals het hier is opgegeven — *welstand* te bevorderen in protestantsche huisgezinnen en gemeenten — na een 28jarig bestaan inderdaad bereikt is?

Uit het verslag van 1849 hebben wij vroeger reeds aangetoond dat dit »*doel* verre is van bereikt te zijn (1)." Door het lezen van de vroegere verslagen (van 1832—1848) zijn wij nog meer daarin bevestigd, want ook dáár zijn *uitstel* en *belofte* van betaling, *gedeeltelijke* voldoening, *wanbetaling* aan de orde van den dag. Wij ontkennen niet dat er eenige huisgezinnen in voorkomen, waar eigenlijke *welstand* heerscht, maar de getallen is betrekkelijk zeer gering; terwijl het aantal dergenen waar *alle* welstand gemist wordt in vergelijking vrij groot is. (2)

Zou er nog meer noodig zijn, om te bewijzen dat het *doel* der maatschappij — bevordering van *welstand* — *verre is van bereikt te zijn?*........

Van dezen uitslag zou men ongetwijfeld onderscheidene oorzaken kunnen opsommen; maar de verslaggever van 1847 heeft zeker wel de voornaamste opgegeven, toen hij de volgende bekentenis aflegde: »*Den welstand* »der huisgezinnen, en daardoor van de kleine gemeenten onzer geloofsgenooten, *te bevorderen* was steeds onze »wensch en bedoeling. Maar gelijk wij altijd reden hadden »bij dit ons pogen onzer afhankelijkheid van den »zegen des Allerhoogsten indachtig te zijn, zoo hebben »bijzonder de twee laatstverloopene jaren ons overtuigend »geleerd, *dat het die zegen is, die alleen welstand ge-* »*bieden en welvaart geven kan!*" Dat wij dit volkomen beamen, behoeven wij niet te zeggen: het strookt geheel met het gevoelen, dat wij vroeger hebben geuit: »Alléén met *stoffelijke* middelen kan men niet alles uitwerken; want ook hier geldt wat er geschreven staat: »*Indien de Heer het huis niet opbouwt, zullen de bouw-* »*lieden te vergeefs er aan arbeiden* (3)."

Intusschen heeft de maatschappij zelve er meer schuld aan dan men welligt denken zou. »Dat die ondersteuning van geloofsgenooten," zegt prof. Bosscha, »groote »zeer groote opofferingen kost, dat wij daarbij aan *te-* »*leurstelling* en *mislukking* bloot staan; dat in onze »werkkring nog veel, *juister* te rigten, *beter* aan te »wenden, *voordeeliger* te beheeren is: dit valt niet te »ontkennen (4)." Naar de verklaring daarvan behoeft men niet ver te zoeken. »Welstand te bevorderen." is het doel, dat de maatschappij *bepaaldelijk opgeeft*; maar het is, zoo als wij vroeger reeds opmerkten, niet minder haar *doel*, om door *eene kunstmatige vermeerdering van het zielental* te voorkomen, dat kleine gemeenten, — wanneer zij geen vijftig zielen tellen, — bij ontstane vacaturen, worden opgeheven of met bijgelegene gecombineerd. Daartoe worden dan uit andere meer talrijke gemeenten, soms uit andere provinciën, geheele huisgezinnen naar kleine gemeenten overgeplaatst; en daar het de maatschappij vooral te doen is om *het zielental te vergrooten*, gebeurt het niet zelden dat zij in de keuze der over te plaatsen personen minder bedachtzaam en niet voorzigtig genoeg te werk gaat.

Het spreekt van zelfs dat wij het der maatschappij niet zullen ten laste leggen, wanneer soms »door het gedrag der oudste dochter het zielental op eene onbehoorlijke wijze vermeerderd wordt (1);" en evenmin als een ondersteunde door »misbruik van sterken drank" zijn eigen ondergang veroorzaakt; — maar van onvoorzigtigheid — om het zachtste woord te gebruiken — is zij toch niet vrij te pleiten, wanneer zij b. v. zich inbeeldt dat een *arbeider*, die nooit meer dan arbeider was, door overplaatsing naar elders een bekwame *boer* wordt; of wanneer zij, door huisgezinnen, die van alles ontbloot en zonder vooruitzigt zijn, in kleine gemeenten te vestigen, de diakonie in de verpligting bragt om er later voor te moeten zorgen. Neen; dan is het niet te verwonderen, dat zulke huisgezinnen en zulke gemeenten niet tot *welstand* komen. Maar ... een *ander* doel is dan toch bereikt: het *zielental* is vermeerderd; de gemeente tegen vernietiging gewaarborgd is; en — de uitbreiding van het Protestantisme verzekerd!

Het is waar, dat van dit laatste — de uitbreiding van het Protestantisme — in haar algemeen reglement geen enkel woord gesproken wordt; doch dit stilzwijgen, dat op zich zelf niets bewijst, laat zich gemakkelijk verklaren. Immers *om door het Gouvernement als zedelijk ligchaam erkend te worden*, was het zeker raadzamer dat zij in haar reglement geen ander doel dan »bevordering van welstand" opgaf; en welligt ook, dat haar eigenlijk doel, zoo het openlijk werd uitgesproken, de goedkeuring van vele Protestanten niet zou hebben weggedragen. Maar hoe zij 't ook trachte te verheimelijken, en welke betuigingen zij ook aflegge voor het tegendeel, uit hare circulaire's en aanspraken blijkt het toch duidelijk genoeg waar zij heen streeft. Ettelijke aanhalingen zullen tot staving hiervan voldoende wezen.

Zoo beweerde men dat de werkkring der maatschappij »geen inbreuk maken kan op de burgerlijke, noch op de godsdienstige regten van R. K. medeburgers;" dat de bijdragen niet strekken »tot voortplanting der Evangelische belijdenis onder andersdenkende Christenen;" dat »Verdedigen en Behouden hare leus is (2);" dat zij »tegenover andersdenkenden slechts eene zuiver burgerlijk-financiële inrigting is, en hare bemoeijingen hoegenaamd geen grond hebben in eenige godsdienstige onverdraagzaamheid (3)." dat het *doel* der maatschappij »niet hooger is, dan tegen de *overwegende* krachten der Roomsche Propaganda *eenig tegenwigt* te stellen (4)" Zelfs verklaarde Professor Bosscha in zijne aanspraak van 1840, dat hij »de eerste zijn zal om een voorstel tot ontbinding der maatschappij te doen, of zijn lidmaatschap nederleggen, wanneer het [let wel] *overtuigend zal bewezen zijn*, dat zij ongeregtigheid jegens andersdenkenden pleegt of onbestaanbaar is met christelijke zachtmoedigheid." — Maar ondanks al die fraaije betuigingen, laat dezelfde Professor Bosscha, in die zelfde aanspraak, zich in dezer voege uit. »Daarom behooren »wij, in de overtuiging der waarheid en in het besef »van pligt, al de vermogens onzer werkzaamheid te »vereenigen tot dat *doel*, 't welk onze maatschappij zich »voorstelt te bereiken: de handhaving der Protestant- »sche Kerk van *Nederland* in den welstand harer leden »en gemeenten, en *daardoor* de bewaring van haar »*overwigt* in onze *nationale* belangen, in onze *maatschappelijke* inrigtingen, in onze *huisselijke* aangelegenheden. OVERWIGT, geen EVENWIGT: daardoor alleen »kan het zaaijen dier distelen en giftplanten van gods- »dienstbaat worden voorgekomen (5)."

In de gemelde aanspraak van 1842 erkent prof. Bosscha zeer naïef, dat de maatschappij bij hare oprigting door de meeste Protestanten »gehouden werd voor de vrucht van overdrevenen en onverdraagzamen godsdienstijver;" en »hare betuiging, dat zij slechts een verdedigend karakter had, om, door het helpen van min welvarende geloofsgenooten, wegstervende gemeenten in het leven te behouden, *als een misleidend voorwendsel* werd beschouwd, waarachter zich verborg, wat men gewoon is *proselytenmakerij* te noemen;" en daarop laat Z. Hgl onmiddelijk volgen: »*Ik zelf moet bekennen met de menigte te hebben gedwaald.* Dat zij inderdaad zulke bedoelingen had, wordt natuurlijk door den professor tegengesproken; doch bij eene andere gelegenheid scheen deze verzekering weer aan zijn geheugen ontgaan te zijn, en beweert hij dat het doel der maatschappij »eerst dan *geheel* kan bereikt worden, wanneer onder de Protestanten, met het besef hunner »verpligting, de overtuiging *algemeen* wordt, dat wat zij »zullen gedaan hebben tot instandhouding en *uitbreiding* »van Protestantsche gemeenten op het land, zij dat »zullen gedaan hebben voor de waarheid die uit het »Evangelie is, en tevens *voor de rust van onzen Staat* (1)." En hiermede strookt dan ook zeer wel de wensch, dien hij reeds eenige jaren te voren deed hooren, »dat steeds »voor oogen wierd gehouden, dat de Nederlandsche »Protestanten onder omstandigheden leven, waarin de »bescherming van het Protestantisme — voor ieder persoonlijk — èn christenpligt is èn *burgerpligt* (2)."

Bij deze aanhalingen nog meerdere te voegen zal wel niet noodig zijn: zij spreken duidelijk genoeg om een ieder te overtuigen dat de »bevordering van welstand noch het *eenige* noch het *voornaamste* doel dezer vereeniging is. — Ons blijft nu overig, aan onze lezers te doen zien, op *hoedanige wijze* men het voorgestelde doel tracht te bereiken.

Wij vestigen gaarne de aandacht op de thans reeds, na aanneming der *scheepvaartwetten* in de eerste Kamer, door den boekhandelaar H. Nijgh uitgegeven eerste aflevering van het werk van den heer M. Vas Dias, te 's Hage, getiteld: *De Nederlandsche scheepvaart-wetgeving, geschiedkundig toegelicht door het verhandelde zoo in als buiten de Kamers der Staten-Generaal.* — Die aflevering zich later aansluitende aan het geschiedkundig werk, bevat als *Bijlagen* bereids die stukken, waaraan de handel allereerst behoefte heeft en op welker spoedige openbaarmaking in de Tweede Kamer krachtig is aangedrongen. De aflevering bevat: 1°. de *drie* wetten, A B en C tot regeling der belangen van de Nederlandsche scheepvaart; 2°. het *gewijzigde* 25ste hoofdstuk der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (van het tonnegeld der zeeschepen); 3°. de wet van 19 Junij 1845, mede gewijzigd naar wet A der scheepvaartwetten; en eindelijk *vooral* 4°. een *Volledig Tarief* van regten op den in- en uitvoer, gewijzigd en tot een geheel gebragt met de nieuwe bepalingen en veranderingen opgenomen in meer genoemde scheepvaart-wetten. Gelijk uit het voorberigt tot de hier besproken aflevering *Bijlagen* blijkt, zal eerlang verschijnen, zoo spoedig als de groote voorraad van te bewerken bouwstoffen en eene zorgvuldige uitvoering dit zullen toelaten, de eigenlijke Geschiedenis der nieuwe Nederlandsche scheepvaart-wetgeving, toegelicht door al wat nut en leering ten deze kan aanbrengen, en waarin, blijkens het prospectus, als in één brandpunt zal vereenigd worden het meest belangrijke over deze gewigtige wetten en de daaraan verbonden vraagstukken verhandeld. Ofschoon het voorberigt tot deze inderdaad zoo snel mogelijk verschenen aflevering er met niet te misprijzen zelfvoldoening van gewaagt, dat in het betrekkelijk kort tijdsverloop sedert de uitgifte van het Prospectus, eene inderdaad vereerende bijval dit werk is mogen ten deel vallen, »blijkbaar uit de inteekening zoowel van departementen »van algemeen bestuur, als van het meerendeel der »leden van de Staten-Generaal en van een aantal staatslieden, hoofdambtenaren, regtsgeleerden, handelaren »en reeders," — zoo willen wij daarom den wensch niet onderdrukken, dat deze, den omvang van het werk

(1) *Katholiek* D. XVII, bl. 104—107.
(2) Tot staving hiervan haalt *de Katholiek* eene menigte voorbeelden aan.
(3) Zie D. XVII, bl. 117.
(4) *Aanspr.* 1842, bl. 6.

(1) *Verslag* 1844, bl. 3.
(2) *Aanspr.* 1836, bl. 4 en 8.
(3) *Aanspr.* 1838, bl. 6.
(4) *Aanspr.* 1842, bl. 6.
(5) *Aanspr.* 1840, bl. 12. Dit laatste had de Professor zeker vergeten, toen hij in 1842 juist *het tegendeel* beweerde door te verklaren, dat het doel der maatschappij niet *hooger* is dan tegen *overwegende* krachten der Roomsche Propaganda *eenig tegenwigt* te stellen!

(1) *Aanspr.* 1846, bl. 9.
(2) *Aanspr.* 1840, bl. 6.

in aanmerking genomen, altoos kostbare onderneming, die ruime en onbekrompen deelneming moge verwerven, waarop zij zoo gereede aanspraak kan maken uit hoofde van het veelzijdig nut dat er voor de kennis onzer nieuwe wetgeving door gesticht kan worden.

Handel en Scheepvaart, ze zijn en blijven toch de bronaders van ons bestaan. Met fabriekwezen en landbouw vereenigd; de een den ander met verbanning van vijandigheid, tegemoetkomende en tot wederkeerige en onderlinge uitbreiding en vrije werking oproepende, kunnen zij niet missen welvaart en bloei onder alle takken van volksbestaan te verspreiden; en uit dien hoofde zal dan ook eene volledige *Geschiedenis* van al hetgeen over deze hoogst gewigtige wetten is verhandeld niet anders dan welkom kunnen zijn aan ieder opregt Vaderlander, maar tevens onmisbaar zijn voor elk die meer bijzonder met handel, scheepvaart en handelswetgeving in meer regtstreeksche aanraking staat. De verschillen aflevering, duidelijk en correct gedrukt, voldoen volgens aan eene dadelijke behoefte als behelzende den tekstuelen inhoud der veranderde scheepsvaartwetgeving, hier en daar reeds door noten en aanhalingen uit de vroeger bestaande en thans afgeschafte bepalingen verduidelijkt.

In den namiddag van eergisteren heeft een persoon, ten huize van een banketbakker in de Kalverstraat, een met hagel geladen pistool afgeschoten op eene dienstbode met welke hij verkeerde; het schot heeft echter gemist en de hagel is in de, in den winkel staande blikken doozen en het houtwerk ingedrongen, het meisje is onbeschadigd gebleven; de dader bevindt zich in handen der justitie.

Z. M. heeft aan J. D. grave van Rechteren, lid van den Raad van State, vergund het aannemen en dragen van de onderscheidingsteekenen van kommandeur van de orde van St. Olaf, van Zweden en Noorwegen, en aan zijn adjudant den kolonel H. de Haze Bomme, tot het aannemen en dragen der versiersels van kommandeur der orde van het Zwaard, van Zweden en Noorwegen.

Nog heeft Z. M. op voordragt van den Minister van Binnenlandsche zaken, aan F. J. Backer, ambtenaar te Nijmegen, verleend de zilveren medaille, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 24 Januarij 1841, ter belooning van menschlievende daden.

Z. M. heeft benoemd 1°. tot lid der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt te Utrecht, Dr. C. A. Bergsma; 2°. tot ontvanger der directe belastingen te Nijmegen A. Mellink.

De Minister van Finantien heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden, dat de dienst der paketbooten tusschen Engeland en de West-Indien, te rekenen van den 1sten dezer maand, op den navolgenden voet is ingerigt geworden: 1°. de voor de West-Indien bestemde brievenmalen vertrekken uit Londen op den 2 en 17 van elke maand, ten ware een van die dagen op een Zondag invalt, als wanneer de verzending op den 1sten of op den 18 geschiedt; 2°. De brieven naar de Havannah, Honduras, Nassau en Jacmel worden alle verzonden met de brievenmaal van den 17den, die naar Vera-Cruz en Tampico met die van den 2den der maand; 3°. Voor alle andere plaatsen, behoorende tot de zoogenaamde West-Indien, geschiedt de verzending met de beide gelegenheden, dat is tweemaal in de maand; 4°. De brieven bestemd voor de Westkust van Zuid-Amerika, vertrekken uit Engeland tweemaal in de maand, doch niet verder dan tot Panama. Van daar geschiedt de expeditie naar de verdere plaatsen van bestemming slechts eens in de maand, en wel in verband met de aankomst der paketboot, welke uit Engeland den 17den der maand vertrekt; 5°. De West Indische paketbooten belasten zich niet meer met de brieven voor Madera, Bermuda of Mobile.

De brieven naar Madera vertrekken uit Engeland met de paketboot van Falmouth naar Brazilië den 6den van elke maand, en die naar Bermuda worden verzonden over Halifax, en die naar Mobile over New-York of Boston, beide met de paketbooten op Noord-Amerika; 6°. De havens van St. Jago de Cuba, la Guayra en Puerto-Cabello worden niet meer door de West-Indische paketbooten aangedaan. Al de brieven voor Cuba worden geëxpedieerd op Havannah, en die voor Venezuela worden afgegeven op St. Thomas, van waar dezelve namens het gouvernement van Venezuela worden afgehaald.

De Minister van Finantien heeft de belanghebbenden verwittigd, dat eerstdaags namens zijn departement, en ter voldoening aan het bepaalde bij art. 3 van het Kon. Besluit van 26 Julij jl. (*Staatsblad* n°. 41), bij de Boekdrukkers *Giunta d'Albani* te 's Gravenhage, zullen worden uitgegeven, en op alle postkantoren, benevens in den Boekhandel, voor een ieder verkrijgbaar gesteld, de verzameling der officiëele Portlijsten, volgens welke het briefport naar den afstand, te rekenen van den dag der invoering van de wet van 12 April jl. (*Staatsbl.* n°. 15) op alle de postkantoren zal worden berekend. De prijs der volledige verzameling bij elkander in klein 8°. is gesteld op 25 *Cents*, en die van elke portlijst, afzonderlijk gedrukt, op één Cent het stuk.

»Bij resolutie van Gedeputeerde Staten der provincie Zuid-Holland van den 16 November 1814, N°. 1, (*verz. gedrukte circul. n°.* 12), zijn de gemeentebesturen aangeschreven, om zoodra zich eenig spoor van hondsdolheid moet opdoen, onverwijld de noodige maatregelen tegen het losloopen der honden te nemen, terwijl Gedeputeerde Staten bij notificatie van den 11 Julij 1820, met betrekking tot het vastleggen der honden, bepaaldelijk in den zomer van dat jaar nadere voorschriften hebben gegeven.

Aangezien, volgens ingekomene berigten zich onlangs in eene gemeente dezer provincie, een dolle hond heeft vertoond, vermeent de commissaris des konings in de provincie Zuid-Holland, bij circulaire 5 Augustus jl. de plaatselijke besturen, aan de bovengemelde resolutie van den 16 November 1814 te moeten herinneren, met uitnoodiging om, wanneer in hunne gemeente geene plaatselijke keur op het losloopen der honden bestaat, zorg te dragen, dat zoodanige keur ten spoedigste door den stedelijken- of gemeenteraad worde vastgesteld en dat een afschrift daarvan ingevolge art. 70 van het reglement op het bestuur der steden en art. 31 van het reglement op het bestuur ten platten lande aan Gedeputeerde Staten ingezonden worde.

De minister van binnenlandsche zaken heeft, krachtens art. 99, laatste zinsnede der wet van 4 Julij jl. (*Staatsblad* N°. 37), na de Gedep. Staten der betrokkene provincien te hebben gehoord, bij onderscheidene dezer dagen genomene beschikkingen, onder-kiesdistricten aangewezen in eenige der kiesdistricten.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft het aandeel der prov. Noord-Brabant, Gelderland en Limburg, in de nader beschikbaar geworden gelden voor den jongsten watersnood, bepaald, voor: Noord Brabant op *f* 10,262,72½, Gelderland *f* 3700,15½, Limburg *f* 2273,21½, uitmakende te zamen eene som van *f* 16,236,09½, en zijn Gedeput. Staten dier provincien uitgenoodigd, over te gaan tot het verdeelen, met overleg en bijstand der gemeente besturen, elk van het aan hunnen provincie nu toegekende aandeel.

De opmetingen van den geprojecteerden straatweg van Turnhout naar Tilburg, zijn ten einde gebragt, en het door de Belgische en Nederlandsche ingenieurs opgemaakte plan is dezer dagen aan de goedkeuring der beide regeringen onderworpen. De laatste weg is natuurlijk de beste toegeschenen; dat wil zeggen, dat de straatweg door Ravels, Weelde, Poppel en Goirle zal loopen, en van den tegenwoordigen weg niet zal afwijken. Men hoopt, dat met de werkzaamheden nog dit jaar een aanvang zal worden gemaakt. (*Journ. de Brux.*)

Betreffende de droogmaking van het Haarlemmer Meer verneemt men, dat, door de snelle daling van den waterspiegel van het Meer de toevloeijing, bijzonder naar de stoomstuigen de *Leeghwater* en de *Cruquius*, eenigzins wordt bemoeijelijkt; aan de verlenging der toeleidende kanalen wordt echter met kracht gearbeid. In afwachting dat die water-aanvoer daardoor genoegzaam zal zijn bevorderd, is het werktuig de *Leeghwater* voor eenigen tijd buiten werking gesteld, ook tot verbetering tevens van eene klep der hydrauliek.

De waterstand van het Meer aan het einde der vorige maand op 2.60 el beneden Amsterdamsche peil opgegeven, is op den laatsten dag der maand Julij gemiddeld op 2.78 el beneden Amsterdamsche peil waargenomen, en alzoo 18 duim verlaagd.

Den 4 Augustus had te Zwolle de aanbesteding plaats gehad der afsluitingswerken van het Zwolsche Diep, nabij Genemuiden. Het werk werd gegund aan den heer Kroot, te Zwolle, voor *f* 1,875.

De groenlandsvaarder Spitsbergen is op Vrijdag den 2 Augustus te Harlingen binnengeloopen, hebbende 6500 robben gevangen. De vangst is dus dit jaar zeer gunstig over het geheel; want de reeds voor eenige weken gearriveerde Dirkje Adama, bragt ruim 9000 robben aan.

Men schrijft uit Maastricht: »Schier overal is er sprake van de verschijnselen der aardappelziekte, behalve in het Hertogdom Limburg, alwaar de landman zich nog tot heden mag verblijden in eenen rijkelijken oogst van dat gewas."

In Paramaribo heeft den 11den Junij des namiddags een treurig voorval plaats gehad. — Het onweder was zeer drukkend, de lucht geheel betrokken; de wind schoot plotseling uit met verbazende kracht, vergezeld van donder, en bliksem gepaard met eene zware regenbui, die de riolen en trenzen, bij het hooge watergetij, spoedig deed overloopen en verscheidene gedeelten der stad overstroomen. De bliksem sloeg in het huis van den heer M. M. A. Coupijn aan de Gravenstraat, versplinterde aan den voorgevel de stijlen der hoofddeur, ten gevolge waarvan de echtgenoot van dien heer en een kind dat op haar schoot lag, aan het aangezigt werden gekwetst; bragt aan het beslag van het huis, de glasruiten en verscheidene meubelen aanmerkelijke schade toe, sloeg vervolgens in het daarnaast gelegen huis van den heer A. S. van Coerland, deed aldaar eenige schade aan de bovenverdieping en trof eene slavin van omstreeks 22 jaren, die onmiddellijk daarop overleden is.

'S GRAVENHAGE, 5 Augustus. Naar men verneemt, zegt de *'s Gravenh. Nieuwsb.*, is door Z. M. benoemd tot burgemeester en secretaris van Loosduinen, de heer H. C. Waldeck, ambtenaar bij het departement van Binnenl. Zaken, in plaats van den heer J. M. Janszen, die op zijn verzoek eervol is ontslagen.

— Met leedwezen verneemt men, dat heden middag, na eene korte ongesteldheid, in deze residentie is overleden de heer Mr. G. W. Verweij-Mejan, die sedert 1835 de betrekking van lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft bekleed, en sedert 1848 voor het kiesdistrikt Leijerdorp in die Kamer zitting had. Hij stond steeds gematigde vrijzinnige begrippen voor en onderscheidde zich bijzonder door eenen geest van edele verdraagzaamheid. Hij stond bij zijne medeburgers in hooge achting, en zijne talenten werden door allen die hem kenden op prijs gesteld.

— Z. K. H. prins Hendrik is gisteren middag ten één ure van Soestdijk, in deze residentie aangekomen.

— Gisteren avond heeft de verkoop plaats gehad van de bouwmans-woning met aanhoorigheden, gelegen onder de gemeente Rijswijk, in eigendom toebehoord hebbende aan wijlen Z. M. Willem II. Nadat dit perceel in veiling had opgebragt *f* 20,400, waarvan als toen provisioneel kooper was de heer J. Langelaan alhier, is het afgemijnd voor *f* 22,900, door den heer van de Casteele, te 's Gravezande qq.

— De heeren Weimar en van Gogh alhier hebben kennis gegeven, dat, uithoofde der menigvuldige aanvragen om toegangbilletten tot de gallerij van wijlen Z. M. Willem II, dezelve niet meer afgegeven worden, dan op schriftelijke aanvrage van bekende kunstliefhebbers.

Kunstenaars en liefhebbers worden thans van vele zijden naar deze residentie gelokt, zoowel door de faam van de schoone Willems-gallerij, als door vele andere schilderstukken en kunstvoorwerpen, die in den eerstvolgenden tijd hier ter verkoop zullen worden aangeboden.

— Aan heeren kunstliefhebbers en handelaars wordt berigt dat de Galerij schilderijen enz., van wijlen Z. M. Willem II, nog tot Vrijdag, den 9 Aug., dagelijks, van 's morgens 10 tot 's namiddags 5 ure, te bezigtigen zal zijn; terwijl dezelve op Zaturdag en Zondag, den 10 en 11 Augustus, finaal zal worden gesloten.

LEIDEN, 6 Aug. In den afgeloopen nacht overleed op zijn buitenverblijf Ade-Geest onder Voorschoten, de Wel-Edel Zeer Gel. Heer Paul Gotfried van Hoorn, Med. Doct, Wethouder dezer Stad, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, Lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland enz., in den ouderdom van 72 jaren. Meer dan 25 jaren behartigde hij eerst als lid van den Raad en vervolgens ook als Wethouder de belangen der Stad en was bovendien in vele betrekkingen werkzaam. (*L. C.*)

UTRECHT, 5 Augustus. De paardenmarkt was, niettegenstaande het schoone weder, slecht bezocht; er waren weinig kooplieden en er werd bijna geen handel gedreven.

— Met genoegen kunnen wij melden, dat hoezeer men uit andere streken schrijft over het in meerdere of mindere mate bestaan der aardappelziekte, zij tot nog toe bij ons niet ontdekt is. Het is hier een goed gewas. De vrucht is over het algemeen smakelijk, zoodat het uitzigt bestaat van mindere duurte dan in voorgaande jaren. Ook de overige vruchten staan in den laatsten tijd, door het groeizame weder begunstigd, zeer voordeelig. Het houtgewas is minder gunstig. (*V. R. C.*)

COEVORDEN, 3 Augustus. Men verneemt uit eene goede bron, dat het plan der ontmanteling van deze stad zijn beslag nog niet heeft bekomen, en dat volgens een besluit der Regering, de sloping in de eerste twee jaren niet zal plaats hebben; terwijl de verkoop der magazijnen en andere gebouwen in geen geval zal geschieden, voor dat een of meer kanalen de vesting zullen hebben bereikt.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag 6 Augustus.

In deze zitting zijn de discussien over de scheepvaartwetten voortgezet en ten einde gebragt. De heeren Insinger, Swindoren, Gevers van Endegeest en Regout hebben, hunne goedkeurende stem gemotiveerd, terwijl de heeren Engelken, Hoffman en van Beeck Vollenhoven nog nader het woord hebben gevoerd, naar aanleiding van de op gisteren door het

ontwikkelde gevoelens. Daarna heeft de minister van finantien de wetten verdedigd en de voornaamste bedenkingen door enkele sprekers in het midden gebragt, beantwoord. Bij stemming is vervolgens de wet litt. A *aangenomen* met 30 tegen 1 stemmen; de wet litt. B met *algemeene* stemmen; de wet litt. C met 30 tegen 2 stemmen. De twee tegenstemmers omtrent wet A en C waren de heeren Engelkens en Hoffman.

Vervolgens heeft de heer Taets van Amerongen inlichtingen gevraagd aan de commissie voor de stenographie omtrent het achterblijven der redevoeringen van den minister Thorbecke in het *Bijblad tot de Staats-Courant.*

De heer *Gevers van Endegeest*, lid dier commissie, heeft dit toegeschreven aan het niet terugbekomen van het ter nazièning gegeven verslag aan den minister, en voorts te kennen gegeven, dat eene nadere organisatie te dien aanzien volgen zal, te gelijk met eene herziening van het reglement op de stenographie.

De heer *Hoffman* heeft wijders te kennen gegeven, dat, aangezien de Regering zich nog niet heeft uitgelaten omtrent de al- of niet-ontbinding der Kamers na de invoering der nieuwe kies- en provinciale wetten, hij voor zich, als gekozen volgens het voorloopig kiesreglement, zijn ontslag als lid der Eerste Kamer bij den voorzitter zal indienen.

Daarna is de vergadering gesloten; er zijn geene werkzaamheden op dit oogenblik meer aanhangig.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Aug. De huidige zitting der Wetgevende Vergadering was zeer onbelangrijk. De beraadslagingen liepen over het wetsontwerp, nopens de wijzigingen in de voorwaarden van concessie, voor den aanleg van de spoorwegen van Tours naar Nantes, en van Orleans naar Bordeaux. Eenige artikelen werden aangenomen; het vervolg der beraadslagingen werd uitgesteld tot de eerstvolgende zitting. Vervolgens werd besproken het ontwerp, strekkende om den gedwongen koers der bankbilletten te doen ophouden. Art. 1 werd aangenomen, doch op voorstel van Sauteyra is de verdere discussie ook van dat ontwerp tot morgen verdaagd. Generaal Fabvier wenschte dat de Vergadering over zijn voorstel nopens het in vrijheid stellen van Abd-el-Kader zou beraadslagen. Dit werd echter niet toegestaan.

— De *Démocratie Pacifique*, die voor eenigen tijd gestaakt is, ziet thans weder het licht, doch zal nu slechts wekelijks verschijnen.

— De *Moniteur du Soir* deelt aangaande de reis van den President der Republick het volgende mede:

»Zoodra de vloot der Middellandsche Zee, die nu reeds sedert een paar dagen de Straat van Gibraltar moet zijn doorgestevend, te Cherbourg zal aangekomen zijn, zal de President de reis derwaarts ondernemen. Het voornaame doel van dien togt is, de maritieme inrigtingen, werken, magazijnen, enz., in oogenschouw te nemen. Wanneer de President van die reis terugkomt, gaat hij een togt naar het departement der Nièvre ondernemen; hij zal daarbij vergezeld worden door Dupin, den voorzitter der Wetgevende Vergadering. Van het departement der Nièvre keert de President weder naar Parijs terug en vangt dan zijne groote reis in het Oosten en Zuiden van Frankrijk aan. Hij zal langs den Straatburgschen spoorweg vertrekken en over Lyon terugkeeren. De voornaamste steden die hij bezoeken zal, zijn Metz, Nancy, Straatsburg, Grenoble en Besançon. Mogelijk zal de President ook zijne reis tot aan de Middellandsche Zee uitstrekken; doch dit is nog niet zeker.

— Heden verneemt men, dat de President niet naar Cherburg gaat, maar Maandag e. k. naar Lyon vertrekt met den minister van oorlog en van openbare werken.

— De minister van binnenl. zaken heeft reeds een begin gemaakt met de uitvoering der wet op de schouwburgen. Aan alle tooneeldirecteurs te Parijs is bevel gezonden om aan het ministerie in te zenden twee copijen van elk stuk van hun repertoire, tevens eene copij van dat repertoire, alsmede geregelde opgave van dag en uur, waarop de algemeene repetitien zullen plaats hebben. Aan de prefekten der departementen, zijn instructiën gezonden in denz lfden geest.

— Het bureau van buitenl. zaken wordt sinds den laatsten tijd den geheelen dag met aanvragen bestormd; velen moeten uren lang wachten eer zij geholpen zijn.

— Op de plaats waar generaal Brea en zijn adjudant, kapitein Mauguin, in 1848 door de insurgenten vermoord werden, wordt thans eene kerk gebouwd. Het altaar zal staan op de plaats waar beiden gevallen zijn.

— De gerant van den *Courrier de Loir et Cher*, is wegens een drukpersdelict tot zes maanden gevangenis en 1000 francs boete veroordeeld.

— De kamer van koophandel te Marseille, heeft in eene buitengewone bijeenkomst een brief aan den minister van koophandel vastgesteld, waarbij deze in de krachtigste bewoordingen wordt verzocht zijn besluit aangaande de afschaffing van het gezondheids toevoorzigt, weder in te trekken. De kamer heeft zich *en corps* naar het gebouw der prefecture begeven om dit verzoog aan den prefect te overhandigen.

— De President der Republick heeft de benoeming ontvangend van de 86 rectoren, welke door de nieuwe wet op het onderwijs vereischt werden.

— Het te Cherbourg bijeen te komen eskader zal bestaan uit 7 linieschepen, 3 fregatten en een stoomkorvet.

— In het Zuiden van Algerie worden door de sprinkhanen veel verwoestingen aangerigt.

— De gemeenteraad van Escamfos, departement Yonne, is ontbonden, en de maire van Lantigny geschorst wegens het deelnemen aan strafbare manifestatien.

— De Zwitsersche aangelegenheden zijn thans niet onbelangrijk. Het vraagstuk der gemengde huwelijken, hetwelk het plan van een unitarisme verbergt, is regtstreeks in strijd met de Bonds-acte; de petitie der Friburgers, die eene herziening der constitutie vragen; de verklaring des Konings van Pruissen betreffende Neufchâtel; de vooruitgang der behoudsgezinden te Bern, en de verkiezingen van Geneve; dit alles is overwaardig de algemeene aandacht bezig te houden.

MADRID, 31 Julij. Er zijn wederom geruchten in omloop van eene ministerieele wijziging. Men spreekt vooral van het vervangen der ministers van oorlog en van marine, ofschoon hunne opvolgers nog niet genoemd worden. Meer schijn van waarheid heeft de benoeming van gen. José de la Concha, tot kapitein-generaal van Cuba.

— De hertog en de hertogin van Montpensier, die heden eene druk bezochte receptie hielden, zullen morgen avond naar Aranjuez vertrekken.

— Lord Howden, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van H. M. Koningin Victoria aan ons hof, heeft heden verschillende officieele bezoeken afgelegd; o. a. bij den president van den ministerraad. Eerstdaags zal hij bij H. M. Koningin Isabella toegelaten worden, om zijne geloofsbrieven te overhandigen.

— Volgens berigten uit Lissabon loopende tot 29 Julij. was de Noord-Amerikaansche gezant Clay met het fregat *Indépendance* vertrokken; de geheele zaak zal nu aan het congres onderworpen worden. Den 20sten was het Britsche oefenings-eskader weder uitgezeild, zoodat geen vreemd oorlogschip meer op den Taag lag.

ENGELAND.

LONDEN, 5 Augustus. In de huidige zitting van het Huis der Gemeenten droeg de attorney-generaal zijne conclusie voor nopens den baron Rothschild houdende, dat de baron niet geregtigd is, om in het Parlement zitting te nemen, tot dat hij de bij de wet gevorderde eed van afzwering zal hebben afgelegd, en dat het Huis zoo spoedig mogelijk in de eerstvolgende zitting dat eedsformulier in overweging zal nemen ten einde de onderdanen van H. M. die het Joodsche geloof belijden, van die formule te ontheffen. Hume verlangde dat de baron inmiddels zitting zou nemen, en werd in dien eisch door Williams ondersteund. Beide resolutiën van den attorney-generaal werden aangenomen, de eerste met 166 tegen 92, de andere met 142 tegen 100 stemmen.

— Onze bladen deelen thans de protocollen mede, die te Londen aan het bureau van buitenlandsche zaken zijn geteekend betrekkelijk Denemarken en de Hertogdommen.

Het besluit der gevolmagtigden strekt geheel ter gunste der instandhouding van het gezag der Deensche kroon over Sleeswijk en Holstein, zonder echter, wat het laatste betreft, deszelfs betrekking tot de Duitsche confederatie te verzwakken.

De Pruissische gezant heeft geen deel aan de conferentie op het bureau van buitenlandsche zaken, en dus ook niet aan de besluiten genomen.

— Met de *St. Hibernia*, kapt. Lang, Zondag te Liverpool aangekomen, ontvangen wij berigten van New-York per telegraaf via Halifax van den 25 Julij. De *Atlantic* is den 21 te New-York en de *Asia* den 22 te Halifax aangekomen.

Het nieuwe kabinet is gevormd. Het bestaat uit de heeren Daniël Webster, secretaris van staat; Corwin, secretaris van de schatkist; Pearce, secretaris van binnenlandsche zaken; Bates, secretaris van Oorlog; Chittenden, attorney-generaal en Half, generaal postmeester. Prof. Webster zou den 30 ter dood gebragt worden. Er bleef geen hoop op verandering van straf meer over.

De *Crescent-City* was van Chagres te New-York aangekomen met tijdingen uit Californie. Een nieuwe brand heeft eene schade veroorzaakt, welke op $ 5,000,000 geschat wordt. De werkzaamheden in de mijnen gaan voortdurend voorspoedig, er worden steeds nieuwe goudmijnen ontdekt.

Den 18 is te New-York een hevige stortregen gevallen, die van het opkomen tot het ondergaan der zon geduurd heeft. Het water liep stroomend door de stad, en de oostenwind heeft de gansche nacht hevig gewaaid. Die orkaan heeft in de stad groote schade veroorzaakt. Men vreest voor de berigten van het platte land.

Er zijn ook groote zeeschaden te betreuren. Onderscheidene schepen zijn op de kust geworpen en een paar stoombooten zijn verongelukt. De orkaan strekte zich uit tot Philadelphia, Albany, Newark, Williamsburg en een aantal andere steden. Op vele plaatsen heeft de oogst deerlijk geleden. Men herinnert zich niet in de laatste vijftig jaar zulk een weder te hebben bijgewoond.

— Volgens berigten uit West-Indie ontvangen per *Dee*, die 1,400,000 dollars aan specie en stofgoud heeft medegebragt, heerschte in Ecuador volslagen regeringloosheid. Te Chagres werden toebereidselen gemaakt voor het aanleggen van den spoorweg op de landengte van Panama.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 6 Aug. (*Per Telegraaf.*) Men meldt uit Hamburg, dd. 5 Aug. Reizigers die uit Kopenhagen komen, berigten dat er belegeringsgeschut in Russische schepen is overgeladen geworden.

— Gagern moet als majoor in het Sleeswijk Holsteinsche leger hebben dienst genomen.

— De beide vijandelijke legers in het Noorden van Duitschland volharden voor als nog in hunne afwachtende stelling. Sommige berigten willen echter weten, dat een beslissende slag op handen is. Men spreekt ook van een aanval der Deenen op Fridrichsborg.

— De Deensche gevangenen, welke men voornemens was naar Glückstadt te zenden, zullen vooreerst nog te Rendsburg blijven.

— Gisteren avond zijn twee Deensche spionnen, van Rendsburg komende, te Altona binnengebragt en daar onmiddellijk in handen der politie gesteld.

— Het staats-geregtshof, dat sedert 31 jaren in Wurtemberg bestaat, kwam op 3 Aug. ll. voor het eerst sedert al dien tijd bijeen. Het betrof eene aanklagte tegen den vroegeren minister van buitenlandsche zaken, door de thans verdaagde Stenden-vergadering ingesteld. De minister heeft zich met veel waardigheid verdedigd, en Schröder, door de Stenden gemagtigd, heeft de beschuldiging volgehouden. In eene latere bijeenkomst zal het vonnis worden uitgesproken.

BERLIJN, 5 Aug. De minister van binnenlandsche zaken heeft de verspreiding en uitventing verboden in geheel Pruissen van een aantal buitenlandsche bladen; onder deze telt men ook *Le Proscrit*, *Journal de la République universelle.*

WEENEN, 3 Aug. Het ministerie van justitie heeft in alle Kroonlanden circulaires rondgezonden, strekkende om op eene spoedige verkiezing der gezworenen-geregten aan te dringen.

— Eergisteren is een buitengewoon koerier met depêches naar Frankfort vertrokken.

ITALIE.

Men schrijft van Livorno 26 Julij aan de *Statuto* van Florence:

»De *Stromboli*, een Napelsch oorlogstoomfregat, waarmede de hertogin van Berry was aangekomen, is dezen morgen weder vertrokken. De hertogin had zich aanstonds naar Massa op Modeensch grondgebied op weg begeven. Dezen morgen is Pompejo Gabrielli, generaal der Romeinsche troepen met zijn huisgezin en gevolg per *Lombardo* aangekomen. Deze Levantijnsche stoomboot heeft het berigt aangebragt dat de cholera te Malta blijft heerschen, alwaar 3 of 4 gevallen daags worden waargenomen."

Uithoofde van de ongesteldheid van de Santa Rosa, minister van landbouw en koophandel te Turijn, is deze portefeuille ad interim opgedragen aan den minister van binnenlandsche zaken, de Galvagno.

BELGIE.

BRUSSEL, 5 Augustus. De heer Guizot is deze stad doorgereisd, zich naar Keulen begevende.

— De Eerw. Lefebvre, priester uit het diocese van Namen, is door de Belgische Bisschoppen benoemd tot professor in de Theologie aan de Katholijke Universiteit te Leuven. Prof. Laforêt is benoemd tot president van 's Pausen collegie, ter vervanging van prof. David, deken van de faculteit der philosophie en letteren, die zijn ontslag genomen heeft. Gedurende het thans afgeloopen academie-jaar, telde de Leuvensche hoogeschool 774 studenten, waarvan 156 in de voorbereidende studien, 162 in de filosofie en letteren, 132 in de wetenschappen, 92 in de medicijnen, 161 in de regten en 68 in de theologie.

— De maatschappij van wetenschappen, schoone kunsten en letteren van Henegouwen, heeft in hare zitting van 13 Junij eervolle melding gemaakt van den heer Pelletier, te Ath, als schrijver van eene in de Fransche taal geschrevene memorie, ten titel voerende: Praktische middelen om den aalmoes te doen vervangen door een zedenbevorderenden arbeid, als eene weldaad aangeboden aan nog krachtvolle behoeftigen; — eene beschouwing van den arme uit een staatkundig, zedekundig en godsdienstig oogpunt."

— Twee personen zijn, te Eghézée vergiftigd, ten gevolge van koperrood, dat in de kraan van een biervat aanwezig was geweest.

STADSNIEUWS.

In de 211de Staats-Loterij, zijn in de 5e Klasse bij de 14e Trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 19453 ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 7 Augustus.

BEVALLEN (4 Aug.): H. C. Mulder Pz., geb. Menslage, Z.
OVERLEDEN (1 Aug.): Ph. de Haan, 58 j. — (3 Aug.): A. Spijker, 10 m.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 7 Aug. Tarwe tot vorige prijzen met goeden handel, verkocht in Entrepot: 130 ℔ Rijn ƒ233, ƒ235; 128 ℔ dito ƒ225; in cons.: 130 ℔ o. b. Poolsche ƒ295; 132 ℔ n. dito ƒ285; 132 ℔ o. Rijn ƒ262; 125 ℔ Groninger ƒ205.

Rogge met belangrijke handel; Pruissische iets hooger, andere soorten tot vorige prijzen verkocht; 123, 124 ℔ j. Pruiss. ƒ156, 158; 120, 121 ℔ dito ƒ150, 152; 122 ℔ grove dito ƒ152; 121 ℔ o. fijne dito ƒ156; 115 ℔ Gedroogde ƒ138; 123 ℔ Deens. ƒ145; 120 ℔ Geld. ƒ140; 121 ℔ Norder ƒ142.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Noordh. 51½; Groninger 52; Holstein 53; Westlandsch 49; Zeeuwsch 49 ℒ. Op 9 vaten Olie dadelijk 55; Aug. 54½; Sept. ek. 55; Oct. ƒ 55½ ℒ. *Raapolie* op 6/w. ƒ 35; Vliegend ƒ 33½, 4; 1°. Mei ek. ƒ 34; Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 33½, ⅜. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 34¼; Vliegend ƒ 33¼, ½. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 39½. *Raapkoeken* per 1040 st. ƒ 65, 60. *Lijnkoeken* per 104 st. 6¾, 8¾.

ROTTERDAM, 6 Aug. Tarwe. 163/2 ℔ Hoogl. Kleefs. ƒ268; 158/2 ℔ Bovenl. ƒ240. — Rogge. 153/2 ℔ Wolgaster ƒ165.

SCHIEDAM. 6 Augustus. Rogge. 134/2 ℔ Arensb. ƒ156; 143/2 ℔ Wittinne ƒ143. — Gerst. 130/2 ℔ Libau ƒ127. — Moutwijn per Ned. vat zonder fust ƒ10,25; Jenever ƒ13,75; Amst. Proef ƒ15,00, zonder de belasting.

—

LONDEN, 5 Aug. KOFFIJ. Er zijn heden weinig zaken gedaan, de prijzen zijn dalend.

LEVERPOOL, 2 Aug. KATOEN. De markt ferm maar kalm. Er zijn 12,000 balen gedaan, waarvan 3000 Amerik. op speculatie. De verkoopen bedragen 7,000 b Amerik., 1500 Fernambuc en Maranham van 8 a 9 d., 3,000 Surate van 5 a 6¼ d. en 100 Sea Island van 13½ a 16 d.

5 Aug. (P. Tgf.) KATOEN. De verkoopen tot 12 ure bedroegen 10,000 b. tot zeer vaste prijzen.

NEW-YORK, 23 Julij. Onze laatste berigten zijn van 16 ll. per *Europa.* Van den 16 tot 19 zijn 4,900 b gedaan tot den vollen genoteerden prijs. Den 19 zijn berigten ontvangen per *America* P. Tgf. zij gaven aanleiding tot het koopen van 1500 b. tot volle prijzen met ⅛ c. verhooging.

Van 25 Julij. (P. Tgf. via Holifax) KATOEN. Sedert het verzenden der brieven van de *Hibernia*, worden er vele zaken gedaan, tot meer en meer gespannen prijzen. Men betaalt ¼ c. avans.

* PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			6 AUG. 4½ u. gebl.	7 AUG.		4 u.	gebl
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	$57\frac{5}{16}$	57⅜	à	$57\frac{7}{16}$	
Dito Dito	3	»	$68\frac{1}{16}$	68⅛	•	$68\frac{3}{16}$	
Dito Dito	4	»	88⅜	$88\frac{7}{16}$	•		
Dito Obligatien O. I.	4	»		87¾	•		
Amortis. Syndic.	3½	»		88¾	•		
Handel-Maatschappij	4½	»	172		•		
Aand. Rijn-Spoorweg	»	»			•		
Aand. Holl. S. M.		»	59		•		
Obligatien	»	»	99½		•		
BELGIE, Obligatien 1844	»	»			•		
Cert. bij de Belg. Bank	2½	»			•		
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	»	48¼	$48\frac{3}{16}$	•	48¼	
FRANKRIJK, Obligatien	3	»	$55\frac{3}{16}$	55⅜	•	55¼	$55\frac{7}{16}$
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	»	12⅛	12⅛	•		
Dito Dito » 510	»	»	$12\frac{7}{16}$	12⅜	•	$12\frac{7}{16}$	
Dito Onbep. Stukken	»	»	11⅞	12	•		
Dito	3	»	$38\frac{11}{16}$	38¾	•		
Dito Binnenl. 2400 P.	»	»	33⅜	$33\frac{7}{16}$	•	$33\frac{9}{16}$	33½
Coup. *Ardoins*		»	8⅛	8⅛	•		
Passive		»			•		
Fransche Uitgest.		»			•		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	»	37¼	37⅜	•	$37\frac{9}{16}$	37½
Dito Dito	»	»	$36\frac{15}{16}$	37	•	37⅛	$37\frac{1}{16}$
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	105⅜	105½	•		
Dito Dito 1828 en 1829	»	»	105	104⅞	•		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	»		95¾	»		
Dito	4½	»	$96\frac{9}{16}$	96⅝	•		
Dito bij *Hope*	4	»	89½		•		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	»	89⅛	89	•		
Dito bij id. 5de Serie	4	»	$88\frac{15}{16}$		•		
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»		66½	•		
Cert. van dito	»	»	67½		•		
POLEN, Aand. à fl. 500	4	»			•		
Dito met Lot » 300		»			•		
AMERIKA, Bank-Actiën		»	$3\frac{5}{16}$		•		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R 50		ƒ			•		
OOSTENRIJK, Metalliek	5	pCt.	79⅝	79¾	•	79⅞	
Dito Nieuwe	2½	»	$42\frac{11}{16}$	42¾	•	43	42⅞
Dito Nieuwe	5	»	$84\frac{3}{16}$	84⅜	•	84½	84⅜
Weens. Bank bij *Goll en C.*	»	»			•		
Dito	4	»			•		
Aand. met Loting fl. 500		ƒ			»		
Nieuwe dito » 250		»			»		
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	3	pCt.			»		
BRAZILIE te Londen 1824	5	»		92	»		
Dito Leening 1843	5	»			»		
Dito £ 200		»			•		
PERU	4	»	81		»		
MEXICO	5	»	29½	29¼	•	29⅜	
VENEZUELA 6 pCt. nu	3	»		36⅛	•		
NEW GRENADA 6 pCt nu	1½	»			»		
ECUADOR		»	3⅜		»		
Coup. Ecuador		ƒ			»		
GRIEKEN		»	5¾		»		

Denemarken 5 pCt. 101¼.

De stemming in Binnenl. fondsen was over het geheel williger, bij eenige omzet in Integralen. 3 pCt. Fransche mede ruim ¼ pCt. hooger. Van Spaansche waren 3 pCt. Binnenl. wederom iets beter. Naar 5 pCt. Nieuwe Metallieken was op nieuw veel vraag en kooplust, en waren ongeveer ⅜ pCt. williger. 2½ en 5 pCt. Metallieken insgelijks hooger. Portugésche mede tot verbeterde koers gezocht. Russische onveranderd. Van Zuid-Amerikaansche fondsen waren Mexicanen iets lager en Venezuela's daarentegen gevraagd en williger.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56½; Zigt Parijs 56⅞; 2/m. Londen 11,97½. Zigt Londen 12,02½; 2/m. Hamburg $35\frac{3}{16}$; Zigt Hamburg $35\frac{5}{16}$; 3/m Lissabon 42⅝; 3/m. Porto 42⅝; 2/m. Petersburg 1,88.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 6 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 50⅝; 5 pc. 99¾; 4 pc. —; Spanje Ard. 5 pc. 11¾; Binnenl. 3 pc. $33\frac{1}{16}$; Coupons —; Rom. Leening 78⅜.

PARIJS, 5 Aug. Fr 3 pc. 58,55; 4 pc. 76,—; 5 pc. 97,35; Schatkistb. —; Bank-Actien 2395; Belg. 1840, 5 pc. 101; 1842, 5 pc. 101; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Spanje, Buit. 3 pc. 37½; Binn 3 pc. 32⅞; Piem. Leen. 1834, 930,—; 1849, —,—; Rom. Leen. 79¼.

MADRID, 31 Julij. Spanje 3 pc. 33⅛; id. 5 pc. 12⅝; id. Uitgest. Sch. 3⅞; id. Coupons 7⅛.

LONDEN, 5 Aug. Cons. kont. — a —; op tijd 96⅞ a —, Braz. 92½ a 93; 1829/39 91½ a 92, 1843 90 a 91; Buenos-Ayros 57 a 58; Den. 3 pc. 79 a 80; N. L. 5 pc. 103 a 104; Nieuwe scrip — a —; Ecuad. 3⅞ a 4; Gren. 18¼ a 18¾; Uitgest 4¼ a 4⅜; Mexico 29⅞ a 30⅛, Peru 4 pc. 82½ a 82¾; Uitg. 35⅝ a 35⅞; Grieken — a —; Port. 5 pc. 86 a 88; 4 pc. 32¾ a 33¼; 3 pc. 32½ a 33; Rusl. 1822, 5 pc. 111 a 113; (N.) 4½ pc. 96½ a 96¾; Spanje 5 pc. 17¼ a 17½; id. 3 pc. 37¼ a 37½, id. Passive 3¾ a 3⅞; Holl. 2½ pc. 57¼ a 57½; id. 4 pc. 89½ a 89⅝; Ven. 35½ a 36; Uitg. 13 a 13½; Belgie 4½ pc. — a —.

WEENEN, 5 Aug. Met. 5 pc. 97; 4½ pc. 84⅛; Bank-Actiën 1180; Wissel: Londen 11.36; Amst. 161; Parijs 137; Frankf. —; Specie: Goud 121½; Zilver 115¼.

BERLIJN, 5 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 86; Loten 107¾; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 93½; Pools. 4 pc. 79; Loten fl. 200, 96¼; id. fl. 300, 136¼; id. fl. 500, 81.

FRANKFORT, 5 Aug. Met. 5 pc. 82; 4 pc. 63½; 2½ pc. 43¾; Bank-Actien 1105, Darmst. Lot. fl. 50, 76⅛; id. fl. 25; 28; Badensche Lot. fl. 50, 53¼; id. fl. 35, 32⅝; Nassaus. 25⅝; Holl. 2½ pc. 57; W. S. 4 pc. 87¾; Sijndic. 3½ pc. 87¾.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

BADENSCHE AANDEELEN à FL. 50. — GELDLEENING 1840.

Tweede Uitloting van Serien over 1850, *welke heeft plaats gehad te Carlsruhe, den eersten Augustus* 1850, *als:*

Serie 97, 306, 327, 586, 658, 738, 831.

De trekking der prijzen, gaande over de nummers, begrepen in bovenstaande serien, alsmede over die, begrepen in de serien, welke zijn getrokken op 1 Februarij ll., zal den eersten September aanstaande plaats hebben.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 7 Aug. Volgens brief van Suriname van den 23 JAnij, zouden den 15 Julij van daaar herwaarts vertrekken, de schepen, Anna Elisabeth, Kapt. Harken en Jacoba, Kapt. de Groot.

HELVOET, 6 Aug. Het schip Celebes, van Havana, is van de quarantaine ontslagen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 6 Aug. F. G. Rasker, Magrietha, Antwerpen. - T. Todd, New Concord, Sunderland. - C. R. Agerup, Providentie, Drammen. — Gisteren nog: D. Jachens, Johanna, Havana, l. v. Falmouth.

HELVOET, 6 Aug. D. Sullivan, Gannet, (s.) Leverpool. - H. Drewes, Tjakkien, Newcastle. - K. J. Tiktak, Jantina Femmechiena, Riga.

UITGEZEILD:

TEXEL, 6 Aug. Luit. 2e kl. J. A. de Clercq, Attalante, Ned. Oorlog-Schooner, Helvoet. - J. J. Koster, Martha Elisabeth, Marseille. - W. Robson, Ariadne, Sunderland. - J. Mooi, Hillechiena Catharina, Memel. - M. Moldenhauer, Thetis, Drammen.

HELVOET, 6 Aug. J. A. Hansen, Sophia, Stettin. — Gisteren nog: O. Galle, Thetis, Oostzee.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 11 Julij op 34° N. Breedte; 44° W. Lengte: Lucie, Kapt. van der Schaft, van Banjoewangie naar Amsterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

HAVANA, Jachens, Johanna: 1,840 k. Suiker, Nederlandsche Suikerraffinaderij.

HAVANA, de Boer, Neptunus: 200 k. Suiker, Luden en van Geuns, 277 k. dito, 8 k. Sigaren, W. van Kempen.

WILMINGTON, Poelman, Fiducia: 1 partij Harst, Order.

ANCLAM, Timmer, Koophandel en Zeevaart: 27 last Rogge, Order.

HAMBURG, Kröger, Jenny fer Pearce: 1,463 st. Huiden, 10 k. Mineraalwater, Order.

ZEILKLAAR LIGGENDE SCHEPEN.

NIEUWE DIEP, 6 Aug. H. Smit, Prins Hendrik, Batavia. - P. L. Dupain, Koophandel, dito. - J. C. Atkes, Henriette Maria, dito. - E. van der Valk, de Nijverheid, dito. - E. Sanders, Graaf van Nassau, Valparaiso enz. - A. Mazzelle, Il Salvatore, Napels - T. H. Bruns, Vriendschap, Londen. - H. A. Klein, Alexandrina, dito. - A. H. Wolkammer, Eenige Broeder, dito.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 7 Augustus in lading naar:

Keulen D. Hoogeweg, Prins Emil.
„ H. Bernts, Colln N°. 13.

KEULEN, 4 Augustus in lading naar:

Amsterdam Kapt. Wilson Köln N°. 10.
Rotterdam „ v. Loosen „ „ 9.

Rijnhoogte ARNHEM 6 Aug. 1 el 94 duim
KEULEN 6 „ 11 voet. 3 „

ADVERTENTIEN.

AAN HET VERKOOPHUIS.

De Heer **J. A. HULSCHER**, van *Balk*, zendt mij het bijgaand **ATTEST**, met vergunning daarvan naar goedvinden gebruik te maken, doch niets daaraan te veranderen; het niet op te smukken, niets af, niets bij te doen, maar het eenvoudige relaas der ware toedragt in alle zuiverheid weder te geven.

SNEEK, 29 Julij 1850. *UEd. Dr.*

P. T. POTMA.

Aan den Heer POTMA,
te SNEEK.

Sedert Acht Jaren heb ik aan **RHEUMATISMUS** geleden, somtijds in hevige en somtijds in mindere mate, dan ook eens voor langeren, dan weder voor korteren tijd, en hoewel ik wel eens van **GOLDBERGERS KETTINGEN** gehoord had, beken ik, dat ik volstrekt geene verwachting van zulk een eenvoudig middel had. In de maand Maart jl. werd ik van die pijnlijke kwaal weder allerhevigst aangetast, zoodat ik geheel onvermogend was mijne Beroepsbezigheden waar te nemen, en hoewel ik mijne gewone Middelen daartegen aanwendde, vond ik volstrekt geene beterschap. Om dien tijd bezocht mij een Vriend, die een **GOLDBERGSCHE KETTING** bij UEd. gekocht had en mij stellig verzekerde dezelve geheel aan de verwachting voldaan had, waarop ik besloot het dan ook eens te beproeven. Ik beken hiermede in gemoede en waarheid, dat ik in **VIJF DAGEN TIJDS** zooveel in beterschap toenam, dat ik weder mijne Werkzaamheden kon verrigten, en tot heden toe daarin ongehinderd heb kunnen voortgaan.

Ik zend UEd. dit ATTEST om er naar believe gebruik van te maken, daar mijn doel alleenlijk is, om, indien er LIJDERS AAN DEZE SMARTELIJKE KWAAL, die even als ik misschien ook wel van Uwe KETTINGEN gehoord, maar nog een vooroordeel tegen dezelve hebben, bewogen mogten worden dit eenvoudige Middel eens te beproeven, en sluit ik deze met den hartelijken wensch, dat zij dezelfde goede uitwerking er van hebben mogen, als ik daarvan heb ondervonden.

Na vriendelijke groete noeme ik mij

BALK, 20 Julij 1850. *UEd. Dienaar,*

J. A. HULSCHER.

Eene in het Hollandsch vertaalde Verhandeling van **DR. ARNOLD**, over **GOLDBERGER'S KETTINGEN**, hunnen heilzamen invloed op het dierlijk Organismus, de Verschijnselen die ze voortbrengen en de Ziekten waartegen zij met succes gebruikt kunnen worden, is *Gratis* verkrijgbaar gesteld in de onderstaande Dépôts, waar de **ECHTE KETTINGEN** die het Rosebandje met de Waarschuwing om de doosjes hebben, voor ƒ1.80 en ƒ2.70 verkocht worden.

De heer **GOLDBERGER** vervaardigt thans ook **KETTINGEN** met dubbele Schakels en Twee Cylinders, die in zeer hardnekkige gevallen met succes aangewend geworden zijn. Zij kosten ƒ3.60 en ƒ5.40.

Amsterdam, Verkoophuis.
Amersfoort, A. H. van Ruyven.
Almelo, C. Rossmark.
Apeldoorn, Bruno Tideman.
Arnhem, G. W. Tikkel.
„ G. Holland.
Assen, H. P. A. v. Goreum.
Alkmaar, J. Brongers, Gz.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.
„ C. H. Veraart.
Bolsward, S. S. Oosterbaan.
's Bosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, F. Leblanc.
Breda, Wed. J. Julianus.
Dokkum, A. Schaafsma.
Doetichem, W. J. Raadgeep.
Delft, J. T. Wagner.
Doesburg, H. Lebbink.
Dordrecht, J. Veth Jr.
Deventer, B. H. Tikkel.
Enkhuizen, G. Rienderhoff.
Eindhoven, R. Gruithuyzen.
Franeker, K. Drager.
Gouda, A. Goedraad.
Gordijk, S. G. Swart.
Gorcum, H. Bodery.
Groningen, R. Hartman.
„ J. L. Lagro Jr.
„ C. Rikkers.
Goes, J. Bouwens.
's Hage, Sack en C°.
Haarlem, J. Larsen.
„ Wed. de Lange en van Ek.
Harderwijk, Wed. G. Tijhoff.
Heerenveen, G. Overdiep.
„ Gebr. Pudberg & C°.
Harlingen, L. P. Mirande, [illegible]
Hoorn, L. B. Buttenberg.
Helmond, H. Martin.
Helvoetsluis, H. G. v. Steede[illegible]
Kampen, Jufvr. M. Voogh[illegible]
Kleef, Gebr. de Bruin Oubo[illegible]
Leijden, A. Dirks.
Leeuwarden, S. P. Postma[illegible]
Maastricht, Primavesi Aine[illegible]
Middelburg, J. C. Kries.
Monnikendam, P. de Boer [illegible]
Nijmegen, Gebrs. Swemmel[illegible]
Nieuwe Diep, T. Groen.
Pekel-A, Gebr. Polak.
Rotterdam, J. A. Klinger en [illegible]
Roermond, J. J. Romen.
„ P. Hanrath.
Schiedam, Mej. A. B. Roe[illegible]
Sneek, P. T. Potma.
Thiel, L. Ulfelder.
Utrecht, Ferd. Meijer.
Venlo, C. J. v. Boom (Va[illegible]
„ E. J. Muller.
Veendam, S. Savenye.
Vlissingen, A. M. Kalb[illegible]
Winschoten, G. Wasma[illegible]
Wijk bij Duurstede, Wed. C[illegible]
Zaandijk, P. de Boer, [illegible]
Zierikzee, C. v. Schaick[illegible]
Zutphen, J. H. A. W[illegible]
Zwolle, W. Ulterink[illegible]
„ A. A. van [illegible]

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en [illegible]